

Homilia a la Basílica dels Dotze Apòstols

Homilia de la missa en acció de gràcies per la beatificació del fundador de l'Opus Dei.

28/06/2013

Es va identificar amb la voluntat de Déu

L'Apocalipsi de sant Joan, que ens parla de tants esdeveniments ferotges del passat i del futur de la nostra història, obre, no obstant, el cel a la terra i ens ensenya que Déu no deixa d'agafar la mà el món. Per

molt mal que pugui haver-hi, al final hi ha la seva victòria. D'enmig de les misèries de la terra sorgeix la lloança. El tron de Déu està envoltat d'un cor sempre creixent d'ànimes salvades, les vides de les quals esdevenen un moviment d'alegria i de glòria, oblidades d'elles mateixes. Aquest cor no només canta al més enllà, sinó que es prepara enmig de la història i ja és present en ella de manera oculta.

Això es manifesta clarament en la veu que prové del tron, és a dir, del Déu amagat: «*Lloeu el nostre Déu, tots els seus servents, tots els qui el venereu, petits i grans*» (Ap 19, 5). Això és una crida al nostre món perquè ens dediquem a l'únic important i pertànyer així, ja ara, a la litúrgia de l'eternitat.

La beatificació de Josepmaria Escrivà ens diu que aquest sacerdot del nostre segle es troba en el cor dels

qui lloen Déu i que s'hi fan realitat les paraules de la lectura d'avui: «*Als que havia destinat (...) també els glorifica*» (Rm 8, 30). La glorificació no pertany al futur, sinó que ja ha tingut lloc: ens ho recorden les beatificacions. «*Lloeu el nostre Déu (...), petits i grans*»: Josepmaria Escrivà va sentir aquesta veu i la va entendre com la vocació de la seva vida, però no la va aplicar només a ell mateix i a la seva mateixa vida. Va considerar com a missió seva transmetre la veu que surt del tron, fer-la sentir al nostre segle. Ha convidat els grans i els petits a lloar Déu, i precisament per això ell mateix ha glorificat Déu.

Josepmaria Escrivà es va adonar molt aviat que Déu tenia un pla amb ell, que volia quelcom d'ell. Però no sabia què era. Com podria trobar la resposta, on havia de cercar? Es va posar a cercar, sobretot escoltant la paraula de Déu, la Sagrada

Esriptura. Llegia la Bíblia no com un llibre del passat, ni com un llibre de problemes sobre els quals discutim, sinó com una paraula del present, que ens parla avui: una paraula en què cada un de nosaltres som protagonistes i hem de cercar el nostre lloc, per trobar el nostre camí. En aquesta recerca el va moure especialment la història del cec Bartomeu que, assegut a la vora del camí de Jericó, va sentir que passava Jesús i va implorar a crits la seva misericòrdia (Cfr *Mc* 10, 46-52). Mentre els deixebles intentaven fer callar el captaire cec, Jesús s'adreçà a ell i li va preguntar: «Què vols que et faci?» Bartomeu li va respondre: «Senyor, que hi vegi» Josepmaria es reconeixia a si mateix en Bartomeu: Senyor, que hi vegi! era el seu constant clam: Senyor, fes-me veure la teva voluntat!

L'home comença a veure veritablement, quan aprèn a veure

Déu. I comença a veure Déu, quan veu la seva voluntat està disposat a fer-la seva. El desig de veure la voluntat de Déu i d'identificar la mateixa voluntat amb la seva va ser sempre el veritable mòbil de la vida d'Escrivà: «facis la teva voluntat a la terra com al cel». Aquest desig i aquesta incessant súplica li van anar preparant per respondre, en el moment de la il·luminació, com Pere: «*Mestre, ja que tu ho dius, calaré les xarxes*» (Lc 5, 5). El seu sí no era menys aventurat que aquell sí al llac de Genesaret després d'una nit infructuosa: Espanya es trobava revoltada per l'odi a l'Església, a Crist, a Déu. Intentaven arrencar del país l'Església, quan va rebre l'encàrrec de llençar la xarxa per a Déu. De llavors ençà i al llarg de tota la vida, com a pescador de Déu, va anar llençant la xarxa divina sense cansament a les aigües de la nostra història, per atraure la llum a grans i petits, per tornar-los la vista.

La voluntat de Déu. Sant Pau diu sobre això als de Tessalònica: «Aquesta és la voluntat de Déu: que visqueu santament» (1 *Tes* 4, 3). La voluntat de Déu és, en últim terme, molt senzilla, i en el nucli sempre hi ha el mateix: la santedat. I santedat significa, com ens diu la lectura d'avui, arribar a ser semblants a Crist (Cfr *Rm* 8, 29). Josepmaria Escrivà va considerar aquesta crida no només adreçada a ell mateix, sinó sobretot com un encàrrec per transmetre als altres: animar a la santedat i congregar per Crist una comunitat de germans i germanes.

El significat de la paraula «sant» ha experimentat al llarg dels temps un estrenyiment perillós, que sens dubte segueix influint encara avui. Ens fa pensar en els sants que veiem representats als altars, en miracles i virtuts heroiques, i ens suggereix que la santedat és per a uns pocs elegits, entre els quals no ens podem

incloure. Llavors deixem la santedat per aquests pocs, el nombre dels quals desconeixem, i ens conformem simplement amb ser com som.

Enmig d'aquesta apatia espiritual, Josepmaria Escrivà ha actuat com un despertador, clamant: No, la santedat no és l'extraordinari sinó l'ordinari, allò normal per a cada batejat. La santedat no consisteix en certs heroismes impossibles d'imitar, sinó que té mil formes i pot fer-se realitat en qualsevol lloc i professió. És allò normal i consisteix a dirigir a Déu la vida quotidiana i penetrar-la amb l'esperit de la fe.

Conscient d'aquest encàrrec, el nostre beat va viatjar incansablement per diversos continents, parlant la gent per animar-los a ser sants, a viure l'aventura d'ésser cristians allà on sigui el lloc de cada un a la vida. Així, va arribar a ser el gran home d'acció,

que vivia de la voluntat de Déu i cridava altres cap a ella sense esdevenir per això un “moralitzador”. Sabia que no podem fer-nos justos a nosaltres mateixos, igual que l'amor pressuposa la passivitat de ser estimat, així la santedat va sempre unida a quelcom passiu: acceptar l'ésser estimat per Déu.

La seva obra es diu Opus Dei, no Opus nostrum. No volia crear la seva obra, l'obra de Josepmaria Escrivà: no pretenia fer-se un monument a si mateix. La meva obra no és meva, podia i volia dir en la línia de Crist, d'identificació amb ell (Cfr Ioh 7, 16): no volia fer la seva obra, sinó deixar lloc a Déu, perquè fes la seva Obra. Segurament era conscient també d'allò que Jesús ens diu en l'Evangelí de Sant Joan: «*L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu*» (Io 6, 29), és a dir, lliurar-nos a Déu perquè pugui actuar a través de nosaltres.

D'aquesta manera sorgeix una identificació nova amb una paraula de l'Escriptura. La paraula de Pere en l'Evangeli d'avui va arribar a ser la seva paraula: *Homo peccator sum* - sóc un home pecador-. Quan el nostre beat va reconèixer la pesca abundant de la seva vida, es va espantar com Pere en veure la seva misèria en comparació amb allò que Déu volia fer en i a través d'ell. Es deia a si mateix «fundador sense fonament» i «instrument inepte»: sabia i veia amb claredat que tot això no ho havia fet ell, que no podia fer-ho, sinó que Déu actuava a través d'un instrument que semblava totalment inepte. I això és el que, en darrer terme, vol dir «virtut heroica»: es fa realitat allò que només Déu pot fer.

Josepmaria reconeixia la seva misèria, però es va lliurar a Déu sense preocupar-se de si mateix, sinó mantenint-se disponible per a la

voluntat de Déu; prescindint de si mateix i de tot interès personal. Una i altra vegada parlava de les seves «bogeries»: començar sense cap mitjà, començar enmig de l'impossible. Semblaven bogeries que havia d'arriscar-se a fer, i es va arriscar. En aquest context vénen a la ment aquelles paraules del seu gran compatriota Miguel d'Unamuno: «Només els bojos fan allò sensat, els savis no fan més que tonteries». Gosava ésser quelcom així com un Quixot de Déu. O potser no sembla «quixotesca» ensenyar, enmig del món d'avui, la humilitat, l'obediència, la castedat, el despreniment de les coses materials, l'oblit de si? La voluntat de Déu era per a ell allò veritablement raonable i així es va mostrar racional allò aparentment irracional.

La voluntat de Déu. La voluntat divina té el seu lloc concret i la seva forma concreta en aquest món: té un

cos. El Cos de Crist ha quedat en l'Església. Per això hom no pot separar l'obediència a la voluntat de Déu, de l'obediència a l'Església. Només si incloc la meva missió en l'obediència a l'Església, tinc la garantia de considerar els propis ideals com la voluntat de Déu, de seguir realment la seva crida. Per això, per a Josepmaria Escrivà el barem bàsic de la seva missió va ser sempre l'obediència a l'Església jeràrquica i la unió amb ella. En això no hi ha res de positivisme, d'autoritarisme: l'Església no és un sistema de poder, no és una associació per a fins religiosos, socials o morals, que va ideant la manera d'assolir millor aquests fins, i, si fos el cas, els substitueix per altres més concordes amb els temps actuals.

L'Església és un sagrament. Això significa que no es pertany a ella mateixa. No realitza la seva obra,

sinó que ha d'estar disponible per a l'obra de Déu. Està vinculada a la voluntat de Déu. Els sagraments són l'estructura de la seva vida, i el centre dels sagraments és l'eucaristia, en la qual toquem de la manera més immediata aquesta presència real de Jesucrist. Per això, per al nostre beat, eclesialitat significava sobretot viure des del centre de l'Església, que és l'eucaristia. Estimava i proclamava l'eucaristia en totes les seves dimensions: com a adoració del Senyor present entre nosaltres de manera oculta però real, com a do, en el qual ell mateix se'ns comunica una vegada i una altra, com a sacrifici, d'acord amb aquelles paraules de l'Escriptura: *«No vas voler sacrificis ni oblacions, però m'has format un cos»* (He 10, 5, cfr Ps 40, 6-8). Crist només es pot distribuir, perquè s'ha ofert, perquè ha sortit de si mateix mitjançant l'amor, perquè s'ha lliurat i es lliura. Només

arribarem a ser conformes a la imatge del Fill, si entrem a aquest moviment de l'amor que es dóna, si esdevenim sacrifici: l'amor no és possible sense l'aspecte passiu de la "passió" que ens transforma i obre.

Quan a l'edat de dos anys Josepmaria Escrivà havia emmalaltit molt greument i estava desnonat pels metges, la mare va decidir oferir-lo a Maria. Amb indicibles dificultats va portar el fill, per un camí aspre, a l'ermita de la Mare de Déu de Torreciutat i el va lliurar allà a la Mare del Senyor, perquè fos mare d'ell. Així Josepmaria es va saber tota la vida sota el mantell de la Mare de Déu, que era la seva mare. En la seva habitació de treball, davant de la porta, hi havia un quadre de nostra senyora de Guadalupe; aquesta imatge acollia la seva primera mirada cada vegada que hi entrava. Va rebre també la seva última mirada. A l'hora de la seva mort, tot

just havia entrat a l'habitació i mirant la imatge de la mare, va caure a terra. Mentre moria, les campanes repicaven l'Àngelus, anunciant el "fiat" de Maria i la gràcia de l'encarnació del Fill, el nostre salvador. En aquest signe, que estava al principi de la seva vida i li assenyalava la direcció, va tornar a Déu.

Donem gràcies al Senyor per aquest testimoni de la fe en el nostre temps, per aquest incansable pregoner de la seva voluntat, i demanem: Senyor, que jo també vegi! Fes que reconegui la teva voluntat i la faci! Amén.